

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Auctoritates utriusque Testamenti

Nicolaus <de Hanapis>

[Straßburg], um 1475-80

De veritate - De voto

[urn:nbn:de:bsz:31-313490](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-313490)

Job tribulaciones multas sustinuit
in amissione rerū et liberorū suorū
in graui corporis infirmitate in cō-
tumelia vxoris et aliorū amicorū
Job per totum.

Jeremias p̄ veritate quā pp̄lo p̄di-
cabat q̄nq̄ p̄cussus fuit Jere. xxxv.

Paul⁹ in carceratus tandem lapidat⁹

Bene apparet dñm esse cū tribula-
tis p̄ tres pueros in fornace cū qui-
bus nabuchodonosor vidit xpm̄ fini-
lem filio dei Dane. iij.

Ezechiel in caldea in medio capti-
uorū vidit dei mirabiles reuelacio-
nes Ezechiel. i.

Nabuchodonosor in p̄speritate ar-
rogans fuit et superbus q̄n̄ aut̄ eiect⁹
est ab hominibus et in bestia mutat⁹
sensu recepit quē in p̄speritate pers-
didit et deū laudauit qd̄ prius vitu-
perauit Danielis. iij.

De tribulatione danielis habetur
Danielis. vi.

Item de susanna Danielis. xij.

Post obitū machabei emerferūt in-
qui et facta est fames valida et con-
stituit bachides impios dños regio-
nis et facta est tribulatio magna in
israhel. 1. Machabeorū. ix.

Decretū erit contra iudeos q̄ omēs
trucidarent qui sacrificare nolebāt
et paternas dei leges relinquere. ij.

Machabeo. vi. Tbi nota de eleazar

Tre de mae et. vii. filijs. ij. Mach. vii.

Antiochus san⁹ superbus et fuit cla-
tus a deo autē percussus humilita-
tis verba p̄tulit. ij. Macha. ix.

Item xps̄ natus p̄ssurā mūdi per
totā vitam suā hic p̄pessus est ut
patet in euangelio.

Apostoli flagellati ibant gaudentes
a cōspectu consilij qm̄ digni habiti

funt p̄ nomme ihesu contumeliā pa-
ti Actuum. vi.

Paulus etiā multas tribulaciones
sustinuit Actuum. ix.

Item ipse et fratres hortabantur ut
permanerent in fide qm̄ p̄ multas
tribulaciones oportet nos intrare in
regnū dei Actuum. xiiij.

De veritate.

Balaach rex moab voluit q̄
baalam dixit bona de filijs
israhel licet vera essent et eū
honorauit sicut fecisset si s̄m volun-
tate suā locutus fuisset Num. xxiiij.

Joathas filius ieroboal fugit a fac-
cie abymalech cum dixisset verum
de eo et de illis qui cum male eleger-
runt Judicum. ix.

Tratus est saul cōtra ionatham filiū
suum qui dauid virū innocentem ex-
cusauit. 1. Regū. xx.

Cū increpasset ananiam p̄pheta aza rē-
gē misit eū in neruū. ij. Paralip. xv.

Ad imperiū regis ioas lapidatus ē
zacharias filius ioiade qui reges et
p̄ncipes arguebat eo q̄ dñm dēre-
liquissent. ij. Paralipommon. xxiiij.

Cū dixisset achioz magnalia q̄ fecit
deus p̄ filijs israhel et magnā eius
potenciam irati sunt omnes magna-
tes holofanis et cogitabāt interfice-
re eum et holofanes etiam indigna-
tus est Judith. vi.

Cū legisset baruch verba que scri-
psit ex ore iheremie coram ioachim
rege iuda fecit rex volumen p̄ci in
ignē eo q̄ dicebat ibi veritas de ciui-
tate israhel Jeremie. xxxvi.

Postea q̄ p̄phetizauit ieremias ca-
pituitate ciuitatis missus fuerat in
lacū vbi nō fuerat aq̄ Jere. xxxviiij.

Damel qz pbavit beel et draconem
nō esse deos missus fuit in lacū leo-
num Damelis. vij.

Ex bonis et veris sermōibz eleazar
magis seniebat in eum tyranni. ij.
Nachabeorum. vij.

Herodes iohannem baptistā in car-
cere includit. et postea decollavit qz
veritate dixit Matthi. xvij.

Pharisei cecū a dño illuminatū ex-
tra sinagogam pcecerunt qz verita-
tem asseruit Johannis. ix.

Principes sacerdotū audientes ver-
ba aplozum de doctrina xpī cogita-
bant eos interficere et ceteris ipīs pce-
perūt ne ampli⁹ loquerentur nomine
dñi ihesu xpī Actū. v.

Stephanus autē ppter veritate quā
pdicabat lapidat⁹ fuit Actū. vij.

Paulus multa p veritate sustinuit
Actū. ix.

Unde ad galathas. iij. inimicus car-
netus sum vobis verū dicens.

De visione diuina.

Dostq̄ exiit abrahā de vrbe
caldeorū apparuit ei dñs ml-
tis visionibz et reuelacionibz
bz cōfortauit eū Genesis. xij. xv. xvij.
xviii. xxi.

Apparuit ei dñs i valle mambre se-
denti in ostio tabernaculi in ipō ser-
uore diei Genesis. xvij.

Isaac relicta in domo familia egres-
sus in agrū ad meditandum Gene-
sis. xxij.

Factus ē esāu vir magn⁹ venādi et
hō agricola iacob autē vir simplex
habitabat in tabernacul⁹ Gen. xxv.

Egressus iacob de terra sua cū super
lapides dormiuit vidit scalam celū
tangente angelos qz dei ascendentes

et descendentes Gen. xxvij.

Cū iacob redisset et ptrauisset oia
sua per vadū iaboth et remansit ibi
solus et ecce vir luctabatur cū eo.
Genesis. xxxij.

Moyse cū mimasset gregē ad inter-
iora deserti vidit in rubo qz ignis
arderet et nō cōbureretur Exodi. iij.

Vocauit dñs moysen ut montē as-
cenderet et ibi legem et pcepta ei tra-
didit Exodi. xix.

Jethro vidēs moysen occupatū ad-
iudicādo pplm ait stulto labore cō-
sumeris et tu et ppl̄s iste q̄ tecū est
zē esto ppl̄o tu in hijs q̄ ad deū per-
tinent Exodi. xvij.

Deus moysi facie ad faciem locut⁹
est Exodi. xxxij.

Moyse fuit cū dño. xl. diebz et. xl.
noctibz aquā nō bibit nec panē co-
medit Exodi. xxxij.

Ait dñs ascende ad montē istū aba-
rum cōtemplare in terrā quā datu-
rus sū filijs israhel Num. xxvij.

Samueli in templo dormienti locus
suis est dñs. i. Regum. iij.

Melye fugiētē iesabel ostensū est qz
dñs nō erat in spiritu grandī nec in
cōmociōne nec in igne sed in sibulo
aure tenuis. iij. Regū. xix.

Post tribulaciones q̄s sustinuit da-
uid ait psalmo. liij. q̄s dabit mīdī
pēnas sicut colūbe et volabo et req̄-
escam. Et subdit quō ille pēne detēt
acquiri dicens ecce elongaui fugiēs.

Ezechiel in medio caldeorū capti⁹
vidit visiones dei Ezechiel. i.

Danieli oranti per noctē in domo re-
uelatū est misterīū visionis ipius re-
gis babilonis Danielis. ij.

Super custodia mea inquit abacuc
stabo et figam pedem meum super

muncionem et cōtemplacōem vt vī
 deam quid dicam aut quid respon
 deā ad arguentē me Abacuc. ij.
 Saluator noster ascendit in montē
 sol^o orare vbi cōtemplatōres tumu
 lātes turbas fugē doct. mathei. xiiij.
 Ingressus zacharias in templū dñi
 vt incensū poneret vidit angelū sibi
 filiū nasciturū nūciantem Luc. i.
 Discipuli dñi oracōne et cōtemplac
 cione vacantes spirītū sanctū rece
 perunt Actuum. ij.
 Saulus seuiens in xpianos cecidit
 et executus ē deinde per tridū ieiū
 nans et orās visū recepit Actū. ij.
 Ac postea raptus vsq; ad terciū ce
 lum vidit que non licet homini lo
 qui. ij. ad Chozim. xij.
 Cū hospitaretur petrus in domo sy
 meonis coziarij ascendit in superio
 ra dom^o vt oraret et familiā inferi^o
 existente et ibi reuelatōem est sibi q
 gentiles nō essent a f̄dicacōne ex
 pellendī Actū. x.
 Sanctus iohannes a tumultu et cō
 forciō mūdi sequestratus cū in path
 mos insula exilauit reuelauit sibi do
 minus secreta celestia Apocalip̄.

¶ De vmitate et concordia.

Hodie vno oēs homines de
 us pduxit Genesis. ij.
 Et in eis vmitas cōmua ser
 uaretur q̄diu vn^o fuit peccatū non
 cōmisit sed multiplicatus cito deli
 quit Genesis. ij.
 Populus israhel vnamimis fuit ad
 recipiendā legem Exodi. xij.
 Inuasit timor dñi populū et egressi
 sunt quasi vir vnus ad succurrendū
 fratrib; suis in iabes galaad obfel
 sis. ij. Regum. xj.

Conuenit ad salomonem vniuersus
 israhel et tunc fuerūt archa et vasa
 sanctuari in templū delata et ipsius
 templi dedicacō sollemniter celebra
 ta. ij. Regū. viij.
 Cōgregatus est populus quasi vir
 vn^o in iherusalem ad reedificandū
 templū qd a rege babilonis fuit des
 tructū Esdre. ij.
 Et cōgregatus est ppls q̄si vir vn^o
 et dixerūt esdre vt afferret libzū le
 gis Neemic. viij.
 Cū exposuisset achior omnia q̄ dixit
 set holosermi omnis ppls cōmuni la
 mentacōne et fletu vnanimis pces
 dño effuderūt Judith. vj.
 Post ascensionem dñi discipuli erāt
 perseuerantes vnanimiter in oracō
 ne Actū. ij.
 Et venit super eos spūs Actū. ij.
 Omnes qui credebāt erant simul et
 omnia habebant cōiunia vnanimi
 perseuerantes in templo Actū. ij.
 Punitis anania et saphira vxore ei^o
 factus est timor magnus in vniuersa
 ecclesia et erāt ounes vnanimiter in
 porticu salomonis Actū. v.

¶ De voto.

Iacob pergens ad auūculū
 suū labam votū vouit dicēs
 si fuerit dñs mecū. ge. xxvij.
 Rex arad pugnavit cōtra isrl et vis
 etonā obtinuit ac isrl voto se obli
 gavit dño et p̄lea vicit eū Num. xxj.
 Tepte pugtinus cōtra filios amon
 votū vouit dño dicēs Si tradideris
 filios amon in man^o meas Judi. xj.
 Orauit anna dñm flens largiter et
 votū vouit dicēs dñe exercitūū si de
 deris michi sexū virilē. ij. Regū. j.
 Absolon volēs patri rebellare dixit

vouens vouit seru⁹ suus cū esset in
gestur si reduxerit me dñs in iherlm
sacrificabo dño. ij. Regū. xv.

Aza rex iuda ea q̄ vouerat pat̄ suus
obtulit in domū dñi Paralip. xv.
Iteratus est ppl̄s cū vota sponte p̄
mitteret q̄ totq̄ corde offerebant ea
dño Paralip. xxi.

Rex artaxerxis p̄cepit e⁹ die et po:
pulo ut ferrent in iherlm omnia que
vouerāt dño deo isrl̄. Esdr̄. viij.

Omnia ppl̄us venit post victoriā in
iherlm adorare dñm et obtulerāt oēs
holocausta et vota et p̄missiones su
as Judith. xxi.

Viri qui erant in nauib⁹ erat jo:
nas p̄pheta p̄pter tempestatē factam
timuerūt et immolauerunt hostias
dño et vota vouerūt Jone. i.

Eliozus volens de tēplo deposita
auferre fuit diuina virtute grauiter
flagellatus deinde per oꝛoem omne sa
natus et hostia dñi oblata et votis
magnis p̄missis repedaunt ad regē
ij. Machabeorū. iij.

Crudele votū et impiū fecerūt iudei
vouētes se nichil gustaturus donec
paulū occiderent Actuum. xxiij.

De zelo bono.

Suiebāt filij iacob in sicken
p̄pter stuprum dyne sororis
sue Genesis. xxxij.

Audiens moyses voces cantancū
videns q̄ vitulū p̄iecit tabulas ira
tus et fregit eas et postea ppl̄m gra
uiter p̄muit Exodi. xxxij.

Oulcū placuit deo zelus phinees fi
lij eleazar q̄n perfodit virū cū mi
liere coantem Num. xxi.

P̄cepit iohue achor lapidari et to:
tā eius suppellectilē cōburi q̄ tules

rat de anathemate iericho Iohue. viij.

Cōgregati sunt omnes filij isrl̄ q̄si
vir vnus ad vindicandum scelus in
vxoꝛē leuite cōmissū Judicū. xij.

Meliās arguit ppl̄m errantē et p̄
phetas baal occidit Regum. x.

Quāuis iheu rex isrl̄ simplicit̄ esset
malus cōmendat tñ eo q̄ semen dñi
m⁹ achab delevit et p̄phetas baal oc
cidit et aras e⁹ destruxit Regū. xij.

Zachariās filij ioiade dixit regi et
ppl̄o sculptilib⁹ seruientib⁹. q̄re trās
gredimini p̄ceptū dñi et vobis non
p̄derit Paralip. xxiiij.

Videns neemias iudeos ducētes ali:
enas vxores obiurgabat eos et ma
ledixit aliq̄s vberavit Neemie. xiiij.

Surzeit mathathias et dixit ve mi:
chi ut q̄d videre natus sū cōtricioem
ppl̄i mei et sequit̄ postea de zelo e⁹
feruentissimo q̄n trucidauit hominē
pdolis ymgolantē. ij. Macha. ij.

Quōd omnia sum⁹ pontifex virilit̄ re
stitit symoni q̄n volebat in vicū ali
q̄d in ciuitate moliri. ij. Macha. ij.

Viro zelo feruebat iohānes bap̄ti
sta dicens p̄genies vipperarū quis
demonstrauit vobis facere a ventu:
ra ira Mathei. ij.

Itē herodem arguens Mathei. xiiij.

Xpus zelo magno cōtra phariseos
et scribas vouebat q̄n tocens dixit
eis ve vobis q̄ estis ex patre dyabo
lo. Itē ementes de templo expulit.

Ardētī zelo feruebat petrus in ana:
mā et saphirā e⁹ vxoꝛē Actū. ij.

Stephan⁹ zelo magno dixit iudeis
Actuum. vi.

Dure cervicē et incircūsi corde et
aurib⁹ vos semp̄ spiritu sancto refi:
nitis. De zelo pauli cōtra iudeos pa
tet Actū. ij. in epistolis suis.